

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/210/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202529
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8822202529.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh maloletej matky B. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, zastúpenej zákonnou zástupkyňou S. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, za účasti Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, o zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, o priznanie rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e náhradnú osobnú starostlivosť u mal. I. I., nar. XX.XX.XXXX, uloženej uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 6P/68/2020-17 zo dňa 26.05.2020.

P r i z n á v a mal. matke B.D. I., nar. XX.XX.XXXX rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. dieťa I. I., nar. XX.XX.XXXX.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 21.11.2022 domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť, nariadenú uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 6P/68/2020 zo dňa 26.05.2020 a priznal jej rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa I. I., nar. XX.XX.XXXX. Vo svojom návrhu uviedla, že z jeho družného vzťahu s Y. K.L., nar. XX.XX.XXXX pochádza maloletá dcéra I. I., nar. XX.XX.XXXX. Otec otcovstvo k maloletej doposiaľ neuznal. Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením sp. zn. 6P/68/2020 zo dňa 26.05.2020 zveril jej dcéru do náhradnej osobnej starostlivosti Z. K., nar. XX.XX.XXXX. Býva spolu s maloletou I., jej náhradnou matkou a jej otcom v spoločnej domácnosti v rodinnom dome v obci C.. Dcéra má u náhradnej matky zabezpečené všetky nevyhnutné potreby. Od jej narodenia, starostlivosť a jej výchovu zabezpečovala náhradná matka. Ďalej uviedla, že ukončila povinnú školskú dochádzku na Základnej škole v T. R., v štúdiu ďalej nepokračuje. V súčasnej dobe čaká s otcom maloletej I. ďalšie dieťa. Termín pôrodu má stanovený na mesiac január 2023. Riadne sa podieľa na starostlivosti a výchove maloletej I..

X. Z. K. trvá na zrušení náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko pominuli dôvody pre jej nariadenie.

3. Zákonná zástupkyňa mal. matky sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila a svoju neúčast' neospravedlnila.

4. Kolízný opatrovník odporúčal návrhu matky vyhovieť.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom Z. K., oboznámením spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6P/68/2020 a z neho uznesenia zo dňa 26.05.2020, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou o prešetrení pomerov a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

6. Z rodného listu mal. dieťaťa vyplýva, že mal. B. sa narodila dňa XX.XX.XXXX z matky B. I., nar. XX.XX.XXXX. Otec v rodnom liste uvedený nie je.

7. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 6P/68/2020 - 17 zo dňa 26.05.2020 bola I. I., nar. XX.XX.XXXX zverená do náhradnej osobnej starostlivosti Z. K., nar. XX.XX.XXXX. Matka bola zviazaná platením výživného na mal. dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, začínajúc právoplatnosťou rozsudku. Z odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že starostlivosť o mal. I. zabezpečovala od jej narodenia navrhovateľka Z. K. v súčinnosti s mal. matkou. Mal. matka dieťaťa nemala plnú spôsobilosť na právne úkony pre nedostatok veku a teda nemala ani rodičovské práva a povinnosti. Mal. matka nedosiahla v tom čase vek 16 rokov, ktorý je potrebný na to, aby jej súd mohol priznať rodičovské práva a povinnosti.

8. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že jej mal. dcéra je zverená do náhradnej osobnej starostlivosti partnerovej matky, pretože sa nemohla o dieťa celodenne starať, nakoľko ešte nemala ukončenú základnú povinnú školskú dochádzku a nedosiahla ani potrebný vek 16 rokov. Situácia sa toho času zmenila. Má XX rokov, naďalej žije v spoločnej domácnosti s druhom Y. K. a v januári očakávajú narodenie ich ďalšieho spoločného dieťaťa. Je zdravá, vie mal. I. aj nakŕmiť, okúpať, prezliecť. Vykonaáva všetky domáce práce v súvislosti so starostlivosťou o dieťa. Po skončení základnej školy na štúdium na strednú školu nenastúpila a v ďalšom štúdiu už pokračovať nechce.

9. Podľa výpovede Z. K. maloletá matka už ukončila základnú školskú dochádzku, žije v spoločnej domácnosti s ňou a s jej manželom, ako aj so svojím druhom Y. K.. Matka vie zabezpečovať starostlivosť o mal. I., pričom v tejto jej pomáha. Keďže už pominuli dôvody pre trvanie náhradnej osobnej starostlivosti odporúča, aby súd túto zrušil a mal. matke priznal rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. I..

10. Podľa správy kolízneho opatrovníka maloletá I. býva spoločne so svojimi rodičmi, náhradnou matkou a jej manželom v murovanom jednopodlažnom rodinnom dome. V spoločnej domácnosti naďalej bývajú aj maloleté deti manželov K., I. a J. K., plnoletý I. K.. Domácnosť je udržiavaná v primeranom poriadku a maloletá I. má v domácnosti zabezpečené všetky nevyhnutné potreby pre svoj priaznivý vývin. Dieťa riadne prospieva, má absolvované všetky preventívne prehliadky a očkovania. Náhradná matka, Z. K.B. je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na maloleté dieťa. Rodine sú tiež vyplácané príspevky v náhradnej osobnej starostlivosti. Jej manžel, Y. K., nar. XX.XX.XXXX je poberateľom prídavkov na ich deti I., nar. XX.XX.XXXX a J., nar. XX.XX.XXXX vo výške 60,- EUR mesačne a peňažného príspevku na opatrovanie ich syna I. K., nar. XX.XX.XXXX vo výške 525,65,- EUR mesačne. Maloletá matka ukončila povinnú školskú dochádzku, v štúdiu ďalej nepokračuje. Po skončení povinnej školskej dochádzky, Olívia ostala naďalej žiť v domácnosti manželov K. a vo väčšej miere sa začala podieľať na starostlivosti a výchove o maloletú I.. V súčasnej dobe, s otcom maloletej I. čaká ďalšie dieťa. Termín pôrodu má matka stanovený v mesiaci január 2023. Otec maloletej I., Y. K., nar. XX.XX.XXXX, ktorý so svojou družkou a maloletou I. býva v spoločnej domácnosti, je nezamestnaný, brigádnicky si príležitostne privyrába. Spoločne s matkou maloletej sa podieľajú na jej výchove a starostlivosti, aj keď doposiaľ otcovstvo k maloletej I. neuznal. Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnej dobe sa obaja rodičia podieľajú na výchove a starostlivosti o maloletú I., odporúčajú vyhovieť návrhu a maloletej matke B. I., nar. XX.XX.XXXX priznať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu I. I., nar. XX.XX.XXXX.

11. Súd vec takto právne posúdil.

12. Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“), ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území

Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

13. V zmysle § 45 ods. 9 zákona o rodine súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

14. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 47 ods. 2 zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

16. Podľa § 29 ods. 1 zákona o rodine súd môže priznať rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloleté dieťa aj maloletému rodičovi dieťaťa staršiemu ako 16 rokov, ak spĺňa predpoklady, že výkon tohto práva zabezpečí v záujme maloletého dieťaťa.

17. V zmysle ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

18. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy. V danom prípade bolo z výsledkov vykonaného dokazovania preukázané, že pominuli dôvody na trvanie náhradnej osobnej starostlivosti a matka je spôsobilá vykonávať starostlivosť o mal. dieťa.

19. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti rozhodol súd v zmysle výroku tohto rozsudku. Mal. dieťa bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti Z. K. z dôvodu, že mal. matka si plnila základnú školskú dochádzku a nespĺňala zákonné podmienky na priznanie rodičovských práv a povinností vo vzťahu k osobnej starostlivosti o mal. I.. Otec v rodnom liste mal. dieťaťa zapísaný nebol a ani doposiaľ nie je.

20. Na strane mal. matky došlo k zmene pomerov, matka ukončila povinnú školskú dochádzku a riadne sa podieľa na starostlivosti o mal. dcéru spolu so svojím druhom, s ktorým očakávajú narodenie ich ďalšieho dieťaťa. Spolu s mal. dieťaťom a svojím druhom žijú v domácnosti Z. K., starej matky druhá mal. matky, ktorá im so starostlivosťou o mal. dieťa pomáha. Matka maloletého dieťaťa má vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin dieťaťa. Maloleté dieťa je zdravé a fyzicky, ako aj psychicky prospieva, maloletá matka je spôsobilá vykonávať všetky úkony súvisiace s osobnou starostlivosťou. Preto súd rozhodol tak, že zrušil náhradnú osobnú starostlivosť a maloletej matke priznal rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k osobnej starostlivosti o maloletú I. I..

21. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.